

رسالتان موجزتان في الزكاة والصيام

DVE KRATKI RAZLAGI O

ZEKATU IN POSTU

DVE KRATKI RAZLAGI O ZEKATU IN POSTU

Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

DVE KRATKI RAZLAGI O ZEKATU IN POSTU

Velecenjeni šejh

Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

- rahimehullah

PRVA RAZLAGA:

Pomembna vprašanja o zekatu

V imenu Allaha, Najbolj Milostnega, Najbolj Usmiljenega

Vsa hvala pripada Allahu. Blagoslov in mir naj bosta z zadnjim poslancem, z njegovo družino in njegovimi ashabi.

Povod za zapis teh besed je nasvet in opomin glede verske dolžnosti zekata, ki jo mnogi muslimani zanemarjajo in je ne izpolnjujejo na predpisan način, kljub njenemu izjemnemu pomenu in dejstvu, da je eden izmed petih stebrov islama, brez katerih njegova zgradba ne more stati. Allahov poslanec ﷺ je rekel:

«بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ، وَحَجِّ الْبَيْتِ»،

»Islam je zgrajen na petih stebrih: pričevanju, da ni drugega boga razen Allaha in da je Muhammed Allahov poslanec; opravljanju molitve; dajanju

zekata; postu meseca ramadana; in romanju (hadžu) v Meko.«¹ (Buhari in Muslim)

Obveznost zekata je ena izmed najizrazitejših odlik islama in jasen dokaz njegove skrbi za skupnost vernikov. Prinaša številne koristi ter odgovarja na resnične potrebe revnih muslimanov.

Med njegovimi največjimi koristmi je utrjevanje vezi naklonjenosti med bogatim in revnim, saj je človekova narava nagnjena k ljubezni do tistega, ki mu stori dobro.

Prav tako zekat čisti in plemeniti dušo ter jo oddaljuje od skoposti in pohlepa — na ta pomen kaže Plemeniti Kur'an v besedah Vzvišenega:

﴿خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا...﴾

»Od njihovih imetij vzemi miloščino, da jih očistiš ter blagosloviš z njo...« (Kur'an 9:103)

Prav tako muslimana vzgaja v velikodušnosti, radodarnosti in sočutju do potrebnih.

Med njegovimi sadovi sta tudi blagoslov in povečanje premoženja ter Božje nadomestilo za darovano, kakor Vzvišeni pravi:

﴿...وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾

»...In karkoli daste vbogajme, bo On nadomestil, saj je On Najboljši oskrbovalec.« (Kur'an 34:39) V verodostojnem hadisu Allahov poslanec ﷺ prenaša Božje besede:

¹ Buhari, št. 8; Muslim, št. 16.

«يَا ابْنَ آدَمَ أَنْفِقْ نُنْفِقُ عَلَيْكَ...»،

»O sin Adama, dajaj — in Mi ti bomo še obilneje dajali...«¹ To je le del številnih sadov, ki jih prinaša zekat.

Kljub tem številnim koristim pa je izrečena huda grožnja tistim, ki skoparijo z zekatom ali ga zanemarjajo. Vzvišeni Allah pravi:

﴿...وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ 34 يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتَكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنْزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَدُوفُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ 35﴾

»...In tiste, ki kopičijo gomile zlata ter srebra in jih ne dajejo na Allahovi poti, razveseli z bolečimi mukami

na dan, ko se bodo segrele v Peklenskem ognju, in z njimi bodo žgana njihova čela, boki in hrbti. “To je tisto, kar ste si nakopičili zase, zato okusite, kar ste si nakopičili.”» (Kur'an, 9:34–35) Vsako premoženje, za katero ni plačan zekat, postane zaklad, s katerim bo njegov lastnik kaznovan na Sodnem dnevu. Na to opozarja verodostojen hadis, v katerem Poslanec ﷺ pravi:

«مَا مِنْ صَاحِبِ ذَهَبٍ وَلَا فِضَّةٍ لَا يُؤَدِّي حَقَّهَا إِلَّا إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ صُفِّحَتْ لَهُ صَفَائِحُ مِنْ نَارٍ؛ فَأُحْمِيَ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ، فَيَكْوَىٰ بِهَا جَنْبُهُ وَجَبِينُهُ وَظَهْرُهُ كُلَّمَا بَرَدَتْ أُعِيدَتْ لَهُ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ حَتَّى يُفْضَىٰ بَيْنَ الْعِبَادِ، فَيُرى سَبِيلُهُ: إِمَّا إِلَى الْجَنَّةِ، وَإِمَّا إِلَى النَّارِ.»

»Noben lastnik zlata ali srebra, ki ne izpolni njune dolžnosti, ne bo na Sodnem dnevu obvarovan kazni:

¹ Muslim, št. 993.

zanj bodo pripravljene plošče iz ognja, razžarjene v peklenškem ognju, s katerimi bodo žigosani njegov bok, čelo in hrbet. Vsakič ko se ohladijo, bodo znova razžarjene — na dan, ki traja petdeset tisoč let — dokler ne bo razsojeno med ljudmi. Nato mu bo pokazana njegova pot: bodisi v Raj bodisi v Pekel.»¹

Nato je Poslanec ﷺ omenil tudi lastnika kamel, goveda in drobnice, ki ne izpolnjuje zekata zanje, ter povedal, da bo na Sodnem dnevu kaznovan prav z njimi.

Prav tako je verodostojno preneseno od Allahovega poslanca ﷺ, da je rekel:

«مَنْ آتَاهُ اللَّهُ مَالًا فَلَمْ يُؤَدِّ زَكَاتَهُ مِثْلَ لَهُ شُجَاعًا أَفْرَعُ لَهُ زَبْيَتَانِ يُطَوَّقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، ثُمَّ يَأْخُذُ بِلَهْزِمَتَيْهِ (يَعْنِي شِدْقَيْهِ)، ثُمَّ يَقُولُ: أَنَا مَالِكٌ، أَنَا كُنْزُكَ»، ثُمَّ تَلَا النَّبِيُّ ﷺ قَوْلَهُ تَعَالَى: (وَلَا يَحْسِنَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا ءَاتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ...)

»Lastniku premoženja, ki mu ga je Allah podaril, pa zanj ne izpolni zekata, se bo to na Sodnem dnevu prikazalo v podobi strupene kače z dvema črnima znamenjema nad očmi. Ovila se mu bo okoli vratu, ga zagrabila za obe strani čeljusti — to je, za lici — in rekla: 'Jaz sem tvoje premoženje, jaz sem tvoj zaklad.'« Nato je Poslanec ﷺ citiral besede Vzvišenega: »In naj ne pomislijo tisti, ki skoparijo v tem, kar jim je Allah dal od svojega obilja, da je to zanje dobro. Nasprotno! To je zanje zlo. Okrog

¹ Muslim, št. 987.

njihovih vratov bo na Dan vstajenja ovito to, s čimer so skoparili...» (Kur'an, 3:180)¹

Zekat je obvezen na štiri vrste premoženja:
na pridelke iz zemlje, kot so žita in plodovi;
na prosto pasečo se živino;
na zlato in srebro;
ter na trgovsko blago.

Vsaka od teh štirih vrst ima določen minimalni prag (nisab), pod katerim zekat ni obvezen. Nisab za žita in plodove znaša pet veskov. En vesk je šestdeset sa'ov po meri Poslanca ﷺ, kar skupaj pomeni tristo sa'ov za datlje, rozine, pšenico, riž, ječmen in podobne pridelke. En sa' ustreza količini štirih pesti, ki jih z obema dlanema zajame mož povprečne telesne zgradbe.

Obveznost pri teh pridelkih je desetina, kadar se nasadi in poljščine zalivajo brez posebnih stroškov — na primer z dežjem, rekami, naravnimi izviri in podobnim.

Če pa se zalivanje izvaja z vloženim trdom in stroški — z uporabo živali, črpalk ali drugih naprav — je obvezna polovica desetine, kot je potrjeno v verodostojnem hadisu Allahovega poslanca ﷺ.

Kar zadeva nisab za pašno živino — kamele, govedo in drobnico — je ta podrobno pojasnjen v verodostojnih hadisih Allahovega poslanca ﷺ. Kdor želi o tem več izvedeti, naj se obrne na učene. Če se

¹ Buhari, št. 1338.

ne bi držali namena, da ostanemo kratki, bi ga navedli v celoti, da bi bila korist še večja.

Nisab za srebro pa znaša sto štirideset miskalov, kar ustreza šestinpetdesetim savdskim rialom. (Znesek velja za čas avtorja; današnja tržna vrednost srebra je drugačna).

Nisab za zlato znaša dvajset miskalov, kar ustreza enajstim in trem sedminam savdskega funta oziroma dvainosemdesetim gramom. Za tistega, ki ima nisab zlata ali srebra — ali enega od obeh — in nad tem premoženjem mine eno leto, postane obvezen zekat v višini četrtnine desetine (2,5 %).

Dobiček sledi osnovi, zato zanj ni potrebno novo leto. Enako velja za mladiče pašne živine: če njihova osnova dosega nisab, tudi zanje ni potrebno novo leto.

Enak pravni status kot zlato in srebro ima papirnati denar, s katerim ljudje danes poslujejo, ne glede na njegovo ime — naj bo dirham, dinar, dolar ali katera druga valuta. Če njegova vrednost doseže nisab zlata ali srebra in nad njim mine eno leto, zekat postane obvezen.

Denarnim sredstvom se prišteva tudi ženski nakit iz zlata ali srebra, zlasti kadar doseže nisab in nad njim mine eno leto. V tem primeru je zekat obvezen tudi na nakit, ki je namenjen osebni uporabi ali posoji — po pravilnejšem mnenju

učenjakov — zaradi splošnega pomena besed Allahovega poslanca ﷺ:

«مَا مِنْ صَاحِبٍ ذَهَبٍ أَوْ فِضَّةٍ لَا يُؤَدِّي زَكَّاتَهَا إِلَّا إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صُفِّحَتْ لَهُ صَفَائِحُ مِنْ نَارٍ».

»Noben lastnik zlata ali srebra, ki ne izpolni njune dolžnosti, ne bo na Sodnem dnevu obvarovan kazni...«¹ do konca prej omenjenega hadisa.

Prav tako je verodostojno preneseno, da je Allahov poslanec ﷺ na roki neke ženske videl dve zlati zapestnici in jo vprašal:

«أَعْطَيْتِ زَكَاةَ هَذَا؟». قَالَتْ: لَا. قَالَ: «أَيْسُرُكَ أَنْ يُسَوِّرَكَ اللَّهُ بِهِمَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ سِوَارَيْنِ مِنْ نَارٍ!». فَأَلْقَتْهُمَا، وَقَالَتْ: «هُمَا لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ».

»Ali za to daješ zekat?« Odgovorila je: »Ne.« Rekel je: »Ali bi te veselilo, da ti Allah na Sodnem dnevu nadene dve zapestnici iz ognja?« Tedaj ju je odvrгла in rekla: »Pripadata Allahu in Njegovemu poslancu.«²

Na isto kaže tudi hadis Ummu Seleme — Allah naj bo zadovoljen z njo — ki je nosila zlat nakit in vprašala: »O Allahov poslanec, ali se to šteje za zaklad?«

«مَا بَلَغَ أَنْ يُزَكَّى فَرُكِّي فَلَيْسَ بِكَنْزٍ»

Odgovoril je: »Kar doseže prag za zekat in je zekat od tega izpolnjen, ni zaklad.«³ V istem smislu so preneseni tudi drugi hadisi.

¹ Muslim, št. 987.

² Ebu Davud, št. 1563; En-Nesai, št. 2270 — hadis je ocenjen kot hasen/dober.

³ Ebu Davud, št. 1564.

Trgovsko blago — torej izdelki, namenjeni prodaji — se ob koncu leta ovrednoti, od njegove vrednosti pa se odvede četrtna desetina, ne glede na to, ali je vrednost enaka nakupni ceni, višja ali nižja. To temelji na hadisu Semure — Allah naj bo zadovoljen z njim — ki je rekel:

«كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَأْمُرُنَا أَنْ نُخْرِجَ الصَّدَقَةَ مِنَ الَّذِي نُعَدُّهُ لِلْبَيْعِ».

»Allahov poslanec ﷺ nam je ukazoval, naj dajemo sadako od blaga, namenjenega prodaji.«¹

V to spadajo tudi zemljišča, namenjena prodaji, zgradbe, avtomobili, vodne črpalke in vse druge vrste blaga, ki so pripravljene za prodajo.

Kar pa zadeva nepremičnine, namenjene oddajanju v najem in ne prodaji, se zekat daje od najemnine, ko ta dopolni eno leto. Na samo nepremičnino ni zekata, ker ni namenjena prodaji. Enako velja za osebne avtomobile in vozila za prevoz potnikov: zekat ni obvezen, če niso namenjena prodaji, temveč jih je lastnik kupil za uporabo.

Če se lastniku taksija ali komurkoli drugemu nabere denar, ki doseže nisab, je zekat nanj obvezen po preteku enega leta — ne glede na to, ali je ta denar namenjen za življenjske stroške, poroko, nakup nepremičnine, odplačilo dolga ali za katerikoli drug namen. To izhaja iz splošnih verskih

¹ Ebu Davud, št. 1562.

dokazov, ki potrjujejo obveznost zekata v takšnih primerih.

Po pravilnejšem mnenju učenjakov dolg ne preprečuje obveznosti zekata, kot je bilo že pojasnjeno.

Enako velja za premoženje sirot in duševno bolnih: po mnenju večine učenjakov je zekat nanj obvezen, če doseže nisab in nad njim preteče eno leto. Njihovi skrbniki so dolžni ob izteku leta zekat izročiti v njihovem imenu in z namenom zanje. To temelji na splošnih dokazih, med drugim na besedah Poslanca ﷺ v hadisu Muaza — Allah naj bo zadovoljen z njim — ko ga je poslal prebivalcem Jemna:

«إِنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً فِي أَمْوَالِهِمْ تُوْخَذُ مِنْ أَعْيَانِهِمْ، وَتُرَدُّ فِي فُقَرَائِهِمْ».

»Allah jim je predpisal miloščino iz njihovega premoženja: vzame se od njihovih premožnih in vrne njihovim revnim.«¹

Zekat je Allahova pravica. Z njim ni dovoljeno izkazovati naklonjenosti tistim, ki do njega niso upravičeni, niti si človek z njim ne sme pridobivati osebne koristi ali odvracati škode. Prav tako ga ne sme uporabljati za zaščito svojega premoženja ali za izogibanje graji. Musliman je dolžan svoj zekat izročiti upravičencem zato, ker jim pripada, in ne zaradi kakšnega drugega namena — z zadovoljstvom v srcu in z iskreno namero zaradi

¹ Buhari, št. 1395; Muslim, št. 19.

Allaha — da se razbremenijo odgovornosti ter si zasluži obilno nagrado in Božje nadomestilo.

Vzvišeni Allah je v Svoji plemeniti Knjigi jasno pojasnil skupine upravičencev do zekata. Vzvišeni pravi:

﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ
وَالْغُرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَآبَنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ 60﴾

»Miloščina pripada le revežem, siromakom, tistim, ki jo zbirajo, tistim, katerih srca je potrebno pridobiti, za osvoboditev sužnjev, za prezadolžene, za tiste, ki se borijo na Allahovi poti, ter za popotnike. To je dolžnost predpisana od Allaha, Allah pa je Vseveden in Moder.« (Kur'an, 9:60)

V zaključku tega plemenitega ajeta z omenjanjem teh dveh veličastnih Božjih imen je opomin vernikom, da je Allah popolnoma seznanjen s stanjem Svojih suženj — ve, kdo si zasluži miloščino in kdo ne. On je Najmodrejši v Svoji zakonodaji in odredbi ter vse postavlja na mesto, ki mu pripada, četudi ljudem ostajajo skriti nekateri vidiki Njegove modrosti. To naj okrepi zaupanje sužnjev v Njegov zakon in jih vodi k popolni predanosti Njegovi sodbi.

Allaha prosimo, da nam in vsem muslimanom podari razumevanje Njegove vere, iskrenost v odnosu do Njega, prizadevnost v tem, kar Ga zadovoljuje, ter zaščito pred vzroki Njegove jeze. On je resnično Vseslišen in Blizu.

Naj Allah blagoslovi in podari mir Svojemu sužnju in Poslancu Muhammedu, njegovi družini in njegovim ashabom.

Generalni predsednik uprav za znanstvene raziskave,

versko-pravna mnenja, ter pozivanje in usmerjanje;

Velecenjeni šejh: Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

DRUGA RAZLAGA:

O odlikah posta v ramadanu in nočnih molitev, z razlago pomembnih predpisov, ki so nekaterim morda neznani

V imenu Allaha, Najbolj Milostnega, Najbolj Usmiljenega

Od Abdulaziza ibn Abdullaha Ibn Baza vsem muslimanom, ki bodo to prebrali. Naj Allah mene in njih vodi po poti vernikov ter nam vsem podari razumevanje Kur'ana in sunneta, Amin!

Allahov mir, milost in blagoslov z vami.

To je kratka razlaga o odlikah posta v mesecu ramadanu in nočnih molitev v njem, o vrednosti prizadevanja v dobrih dejanj ter o pojasnitvi nekaterih pomembnih verskih vprašanj, ki so lahko komu neznana.

Verodostojno je preneseno, da je Allahov poslanec ﷺ svojim ashabom oznanjal prihod meseca ramadana in jim govoril, da je to mesec, v katerem se odprejo vrata milosti in vrata Raja,

zaprejo vrata Pekla, šejtani pa so vklenjeni. Poslanec je rekel:

«إِذَا كَانَتْ أَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ رَمَضَانَ فَتَحَتْ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ فَلَمْ يُغْلَقْ مِنْهَا بَابٌ، وَغُلِقَتْ أَبْوَابُ جَهَنَّمَ فَلَمْ يُفْتَحْ مِنْهَا بَابٌ، وَصُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ، وَيُنَادِي مُنَادٍ: يَا بَاغِيَ الْخَيْرِ أَقْبِلْ، وَيَا بَاغِيَ الشَّرِّ أَقْصِرْ. وَلِلَّهِ عِقَاقُ مِنَ النَّارِ، وَذَلِكَ كُلُّ لَيْلَةٍ».

»Ko nastopi prva noč ramadana, se odprejo vsa vrata Raja in nobena se ne zapre; zaprejo se vsa vrata Pekla in nobena se ne odpre; šejtani so vklenjeni. Tedaj zakliče glasnik: 'O ti, ki iščeš dobro, pristopi! O ti, ki iščeš zlo, odnehaj!' In Allah vsako noč osvobaja ljudi iz Ognja.«

Prav tako je ﷺ rekel:

«جَاءَكُمْ شَهْرُ رَمَضَانَ شَهْرُ بَرَكَةٍ يَغْسَاكُمْ اللَّهُ فِيهِ: فَيَنْزِلُ الرَّحْمَةُ وَيَحُطُّ الْخَطِيَا، وَيَسْتَجِيبُ الدُّعَاءَ، يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَى تَنَافُسِكُمْ فِيهِ فَيَبَاهِي بِكُمْ مَلَائِكَتُهُ؛ فَأَرَوْا اللَّهَ مِنْ أَنْفُسِكُمْ خَيْرًا! فَإِنَّ الشَّقِيَّ مَنْ حُرِمَ فِيهِ رَحْمَةُ اللَّهِ».

»Prišel vam je ramadan — mesec blagoslova. V njem vas Allah prekrije s Svojo milostjo: spušča usmiljenje, briše grehe in uslišuje prošnje. Gleda na vaše tekmovanje v dobrih delih in se z vami hvali pred angeli. Zato pokažite Allahu od sebe najboljše — kajti resnični nesrečnik je tisti, ki je v tem mesecu prikrajšan za Allahovo milost.«

Prav tako je rekel:

«مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ».

»Kdor posti ramadan z vero in upanjem na nagrado, mu bodo odpuščeni pretekli grehi. Kdor v

ramadanu opravlja nočne molitve z vero in upanjem na nagrado, mu bodo odpuščeni pretekli grehi. In kdor prebedi noč Kadra (Lejletul-kadr) z vero in upanjem na nagrado, mu bodo odpuščeni pretekli grehi.«

Prav tako je Poslanec ﷺ rekel:

«يَقُولُ اللَّهُ: كُلُّ عَمَلٍ ابْنِ آدَمَ لَهُ الْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ إِلَّا الصَّيَّامَ فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ؛ تَرَكَ شَهْوَتَهُ وَطَعَامَهُ وَشَرَابَهُ مِنْ أَجْلِي. لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ: فَرْحَةٌ عِنْدَ فِطْرِهِ، وَفَرْحَةٌ عِنْدَ لِقَاءِ رَبِّهِ. وَلَخُلُوفٌ فَمِ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمَسْكِ».

»Allah pravi: Vsako delo Adamovega sina pripada njemu; dobro delo se nagradi desetkratno — pa vse do sedemstokrat — razen posta: ta pripada Meni in Jaz zanj posebej nagrajujem. Zaradi Mene se je odrekel svoji strasti, hrani in pijači. Postechi ima dve veselji: veselje ob prekinitvi posta in veselje ob srečanju s svojim Gospodarjem. Vonj iz ust postečega je pri Allahu prijetnejši od vonja mošusa.«

O vrednosti posta v mesecu ramadanu, nočnih molitev v njem in o vrednosti posta na splošno pričajo številni hadisi.

Zato naj vernik izkoristi priložnost, ki mu jo je Allah podaril — da je dočakal ramadan. Naj pohiti k dobrimi dejanji, se varuje grehov in si prizadeva vestno izpolnjevati dolžnosti, ki mu jih je Allah naložil, še posebej pet dnevni molitev. Te so steber islama in največja obveznost takoj za pričevanjem

vere. Dolžnost vsakega muslimana in muslimanke je, da jih skrbno ohranja, opravlja ob predpisanih časih ter jih izpolnjuje s ponižnostjo in notranjo zbranostjo.

Med najpomembnejšimi dolžnostmi molitve za moške je, da jo opravljajo skupno v džematu v Allahovih hišah, za katere je Allah dovolil, da se povzdignejo in v katerih se omenja Njegovo ime, kakor je rekel:

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾ 43

»In vzpostavljajte molitve in dajajte zekat in klanjajte se s tistimi, ki se klanjajo.« (Kur'an 2:43)

In Vzvišeni pravi:

﴿حُفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُمُوا لِلَّهِ فَنِينَ 238﴾

»Pazite na molitve, zlasti na srednjo molitev in ponižno stojte pred Allahom.« (Kur'an 2:238) In pravi:

﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ 1 الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ 2﴾

»Resnično so že uspeli verniki, tisti, ki so v svojih molitvah spokojno ponižni.« (Kur'an, 23:1–2) do Njegovih besed:

﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ 9 أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ 10 الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ 11﴾

»...in tisti, ki pazijo na (redno in vestno opravljanje) svojih molitev. Ti so tisti, ki so pravi nasledniki, tisti, ki bodo nasledili El Firdevs. V njem bodo ostali za vekomaj.« (Kur'an, 23:9–11) Prav tako je Allahov poslanec ﷺ rekel:

«الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ».

»Zaveza med nami in njimi je molitev; kdor jo opusti, je postal nevernik.«

Najpomembnejša obveznost po molitvi je dajanje zekata, kakor Vzvišeni pravi:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ 5﴾

»In zapovedano jim je bilo le to: naj častijo Allaha, Mu iskreno predani v veri kot pravi monoteisti, naj opravljajo molitev in dajejo zekat — to je prava vera.« (Kur'an, 98:5) In Vzvišeni pravi:

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ 56﴾

»Vestno opravljajte molitev, dajajte zekat in se pokoravajte Poslancu, da bi bili lahko deležni milosti.« (Kur'an, 24:56)

Allahova Veličastna Knjiga in sunnet Njegovega Poslanca jasno kažeta, da bo tisti, ki ne izroči zekata na svoje premoženje, na Sodnem dnevu prav z njim kaznovan.

Najpomembnejša dolžnost po molitvi in zekatu je post meseca ramadana, ki je eden od petih stebrov islama, omenjenih v izreku Poslanca ﷺ:

«بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ، وَحَجِّ الْبَيْتِ».

»Islam je zgrajen na petih stebrih: pričevanju, da ni drugega resničnega boga razen Allaha in da je Muhammed Allahov poslanec; opravljanju molitve;

dajanju zekata; postu meseca ramadana ter romanju (hadžu) v Meko.«

Musliman je dolžan varovati svoj post in nočne molitve pred besedami in dejanji, ki jih je Allah prepovedal. Namen posta namreč ni zgolj opuščanje hrane, pijače in drugih stvari, ki post razveljavijo, temveč pokornost Vzvišenemu, spoštovanje Njegovih mej, boj z lastno dušo, da se upre svojim strastem v pokornosti svojemu Gospodarju, ter navajanje na potrpežljivost v tem, kar je Allah prepovedal. Zato je verodostojno preneseno od Allahovega poslanca ﷺ, da je rekel:

«الصِّيَامُ جُنَّةٌ، فَإِذَا كَانَ يَوْمُ صَوْمِ أَحَدِكُمْ فَلَا يَرْفُثْ وَلَا يَصْحَبْ، فَإِنْ سَاءَ أَحَدٌ أَوْ قَاتَلَهُ فَلْيَقُلْ: إِنِّي صَائِمٌ»،

»Post je ščit. Ko se kdo od vas posti, naj ne govori nespodobno in naj ne vpije; če ga kdo žali ali se z njim prepira, naj reče: 'Jaz se postim.'« Prav tako je Poslanec ﷺ rekel:

«مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ وَالْجَهْلَ فَلَيْسَ لِلَّهِ حَاجَةٌ فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ».

»Kdor ne opusti lažnega govora, ravnanja po njem in nevednosti, Allahu ni potrebno, da opusti svojo hrano in pijačo.« Iz teh in drugih besedil je jasno razvidno, da se mora posteči varovati vsega, kar je Allah prepovedal, in skrbno izpolnjevati vse, kar je zapovedal. Tako lahko upa na odpuščanje, rešitev pred Ognjem ter sprejetje posta in nočnih molitev.

Obstajajo tudi nekatere zadeve, katerih pomen ali predpis je nekaterim ljudem lahko nejasen.

Med njimi je to, da se mora musliman postiti z vero in v iskrenem pričakovanju nagrade — ne iz pretvarjanja, ne zaradi ugleda med ljudmi, ne zgolj iz posnemanja drugih ali sledenja družini in okolju. K postu ga mora voditi prepričanje, da mu je to zapovedal Allah, ter želja po nagradi pri svojem Gospodarju. Enako velja za nočne molitve v ramadanu: opravljati jih mora z vero in v pričakovanju nagrade, ne iz kakršnegakoli drugega motiva. Zato je Allahov poslanec ﷺ rekel:

«مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ».

»Kdor posti ramadan z vero in v upanju na nagrado, mu bodo odpuščeni pretekli grehi. Kdor v ramadanu opravlja nočne molitve z vero in v upanju na nagrado, mu bodo odpuščeni pretekli grehi. In kdor prebedi Noč Kadra z vero in v upanju na nagrado, mu bodo odpuščeni pretekli grehi.«

Med zadevami, katerih predpis je nekaterim lahko nejasen, so tudi stanja, ki lahko doletijo postečega: rane, krvavitev iz nosu ali nenamerno bruhanje. Nobena od teh stvari ne razveljavi posta. Kdor pa bruhanje povzroči namenoma, je njegov post neveljaven, kot je rekel Poslanec ﷺ:

«مَنْ ذَرَعَهُ الْفَيْءُ فَلَا قَضَاءَ عَلَيْهِ، وَمَنْ اسْتَقَاءَ فَعَلَيْهِ الْقَضَاءُ».

»Kdor bruha nehote, mu ni treba nadomestiti posta; kdor pa bruhanje povzroči namenoma, mora dan nadomestiti.«

Med takšne primere spada tudi, če postač odloži obredno kopanje (gusl) zaradi večje obredne nečistosti do po nastopu zore. Enako velja za žensko, ki se očisti menstruacije ali poporodne krvavitve pred zoro, pa obredno kopanje opravi šele po njenem nastopu — takšna ženska se je dolžna postiti in njen post je veljaven. Ni ovire, da kopanje odloži do po zori, vendar ga ne sme odlagati do sončnega vzhoda. Dolžna je opraviti obredno kopanje in jutranjo molitev pred sončnim vzhodom. Prav tako oseba v stanju večje obredne nečistosti ne sme odlašati kopanja do po sončnem vzhodu, temveč se mora očistiti in opraviti jutranjo molitev pred njegovim nastopom. Moški je dolžan s tem pohiteti, da ujame jutranjo molitev v skupnosti.

Med stvarmi, ki ne razveljavijo posta, so tudi odvzem krvi za analizo in injekcije, ki niso namenjene prehrani. Vendar je bolje in previdneje, če je mogoče, takšne stvari odložiti na noč; kajti Poslanec ﷺ je rekel:

«دَعْ مَا يَرِيكَ إِلَى مَا لَا يَرِيكَ».

»Opusti, kar ti vzbuja dvom, za tisto, kar ti ne vzbuja dvoma.«

In rekel je:

«مَنْ اتَّقَى الشُّبُهَاتِ فَقَدْ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعَرْضِهِ».

»Kdor se varuje dvomljivih stvari, je zaščitil svojo vero in svojo čast.«

Prav tako med zadevami, katerih predpis je nekaterim ljudem lahko nejasen, spada pomanjkanje mirnosti in notranje zbranosti v molitvi, naj bo ta obvezna ali prostovoljna. Verodostojni hadisi Allahovega poslanca ﷺ jasno kažejo, da je mirnost eden od stebrov molitve; brez nje molitev ni veljavna. To pomeni umirjenost v posameznih položajih molitve, ponižnost in odsotnost hitenja, dokler se vsak del telesa ne umiri na svojem mestu. Mnogi ljudje v ramadanu opravljajo teravah tako, da se molitve sploh ne zavedajo in v njej niso zbrani, temveč jo opravijo hitro in površno. Takšna molitev je neveljavna, njen opravljalec pa grešen in brez nagrade.

Med zadevami, katerih predpis je nekaterim prav tako nejasna, je prepričanje nekaterih, da teravah ni dovoljeno opraviti z manj kot dvajsetimi rekati, in prepričanje drugih, da ni dovoljeno preseči enajst ali trinajst rekatov. Vsa ta prepričanja so zmotna in v nasprotju z dokazi.

Verodostojni hadisi Allahovega poslanca ﷺ kažejo, da nočna molitev ni omejena z določenim številom, ki ga ne bi bilo dovoljeno preseči. Od njega ﷺ je potrjeno, da je ponoči včasih opravil enajst rekatov, včasih trinajst, včasih pa tudi manj — tako v ramadanu kot izven njega. Ko so ga vprašali o številu rekatov pri nočni molitvi, je dejal:

«مَثْنَى مَثْنَى، فَإِذَا خَشِيَ أَحَدُكُمْ الصُّبْحَ صَلَّى رَكْعَةً وَاحِدَةً تُؤْتِرُ لَهُ مَا قَدْ صَلَّى».

»Dva, po dva rekata; in kadar se kdo od vas boji nastopa zore, naj opravi en rekat, ki njegovo molitev zaključi z lihim številom.« (Buhari in Muslim)

Ni bilo določeno točno število rekato, ne v ramadanu ne izven njega. Zato so ashabi v času Omerja — Allah naj bo zadovoljen z njim — včasih opravljali triindvajset rekato, včasih pa enajst. Vse to je verodostojno potrjeno od Omerja in od ashabov njegovega časa.

Nekateri izmed prvih generacij muslimanov so v ramadanu opravljali šestintrideset rekato in tri rekate vitra, drugi pa enainštirideset. To je o njih omenil šejhul-islam Ibn Tejmije in drugi učenjaki. Pojasnil je — Allah naj se ga usmili — da v tej zadevi ni stroge omejitve. Prav tako je dejal, da je za tistega, ki podaljša recitiranje, priklon in sedždo, bolje zmanjšati število rekato, medtem ko naj tisti, ki jih skrajša, število rekato poveča. To je povzetek pomena njegovih besed.

Kdor razmisli o sunnetu Poslanca ﷺ, bo spoznal, da je najboljša praksa opraviti enajst ali trinajst rekato, tako v ramadanu kot izven njega; saj to najbolj ustreza ravnanju Poslanca ﷺ v večini primerov in je lažje za vernike ter bližje zbranosti in notranji mirnosti. Kdor pa število poveča, pri tem ni greha, kot je bilo že pojasnjeno.

Priporočljivo je, da tisti, ki opravlja nočno molitev v ramadanu z imamom, ne odide, dokler je imam ne zaključi; zaradi besed Poslanca ﷺ:

«إِنَّ الرَّجُلَ إِذَا قَامَ مَعَ الْإِمَامِ حَتَّى يَنْصَرِفَ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ قِيَامَ لَيْلَةٍ».

»Kdor klanja z imamom, dokler imam ne konča molitve, mu Allah zapiše nagrado, kakor da je klanjal celo noč.«

Vsem muslimanom je v tem plemenitem mesecu priporočeno, da se posebej potrudijo v različnih oblikah ibadeta, kot so prostovoljne molitve, branje Kur'ana in razmišljanje o njegovem pomenu, pogosto spominjanje Allaha, iskanje odpuščanja ter izgovarjanje predpisanih dov. Prav tako naj si prizadevajo za zapovedovanje dobrega in odvrčanje od zla, za pozivanje k Allahu, pomoč revnim in potrebnim, dobroto do staršev, ohranjanje sorodstvenih vezi, spoštovanje do sosedov, obiskovanje bolnih in druga dobra dejanja — zaradi besed Poslanca ﷺ v prej omenjenem hadisu:

«يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَى تَتَافُسِكُمْ فِيهِ، فَيُبَاهِي بِكُمْ مَلَائِكَتَهُ؛ فَأَرَوْا اللَّهَ مِنْ أَنْفُسِكُمْ خَيْرًا، فَإِنَّ الشَّقِيَّ مَنْ حُرِمَ فِيهِ رَحْمَةُ اللَّهِ».

»Allah opazuje vaše tekmovalstvo v dobrem in se z vami hvali pred Svojimi angeli; zato pokažite Allahu od sebe najboljše. Resnično je nesrečnik tisti, ki je v tem mesecu prikrajšan za Allahovo milost.«

Od njega ﷺ se prav tako prenaša:

«مَنْ تَقَرَّبَ فِيهِ بِخَصْلَةٍ مِنْ خِصَالِ الْخَيْرِ كَانَ كَمَنْ أَدَّى فَرِيضَةً فِيمَا سِوَاهُ، وَمَنْ أَدَّى فِيهِ فَرِيضَةً كَانَ كَمَنْ أَدَّى سَبْعِينَ فَرِيضَةً فِيمَا سِوَاهُ».

»Kdor v tem mesecu opravi kakšno dobro delo, je kakor tisti, ki izven njega opravi obvezno dolžnost. Kdor pa v njem opravi obvezno dolžnost, je kakor tisti, ki izven njega opravi sedemdeset obveznih dolžnosti.«

In v drugem hadisu je rekel:

«عُمْرَةٌ فِي رَمَضَانَ تَعْدِلُ حَجَّةً، أَوْ قَالَ: حَجَّةٌ مَعِيَ».

»Umra v ramadanu je enakovredna hadžu — ali pa: hadžu z menoj.«

Številni hadisi in izročila potrjujejo vrednost prizadevanja in tekmovanja v dobrih delih v tem plemenitem mesecu.

Allaha prosimo, da nam in vsem muslimanom podari uspeh, sprejme naš post in naše nočne molitve, izboljša naše stanje in nas vse obvaruje pred zavajajočimi preizkušnjami. Prav tako Ga, Vzvišenega, prosimo, da popravi stanje muslimanskih voditeljev in združi njihovo besedo na resnici, On je zmožen vsega.

Mir z vami ter Allahova milost in Njegovi blagoslovi.

الفهرس

DVE KRATKI RAZLAGI O ZEKATU IN POSTU	2
DVE KRATKI RAZLAGI O ZEKATU IN POSTU	2
PRVA RAZLAGA:	2
Pomembna vprašanja o zekatu	2
DRUGA RAZLAGA:.....	12
O odlikah posta v ramadanu in nočnih molitev, z razlago pomembnih predpisov, ki so nekaterim morda neznani	12